

คู่มือ

การดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา
เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันพร้อมรับมือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ทุกรูปแบบ

ศูนย์ความปลอดภัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
(ศป.สพป.มท)

คำนำ

ศูนย์ความปลอดภัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มุกดาหาร (ศป.สพป.มห) จัดทำคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยในสถาน
ศึกษาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันพร้อมรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ
เพื่อเผยแพร่ให้แก่โรงเรียนในสังกัดใช้เป็นแนวทาง ในการป้องกัน ปลูกฝัง
และปราบปรามพร้อมรับมือภัยในรูปแบบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้
คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ให้กับโรงเรียน
ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทาง
ในการป้องกันการเปลี่ยนแปลงภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบได้
มีความมั่นคงและปลอดภัย ซึ่งเป็นไปตามนโยบายความปลอดภัยของ
กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ 1	
ที่มาและความสำคัญ	1 - 2
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3 - 5
บทที่ 2	
ขั้นตอนการดำเนินงานศป.สพป.มท	6
ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ	7 - 22
1.ภัยยาเสพติด	
2.ภัยความรุนแรง	
3.ภัยพิบัติต่างๆ	
4.อุบัติเหตุ	
5.โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ	
6.ฝุ่น PM 2.5	
7.การค้ำมนุษย์	
8.การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน	
9.อาชญากรรมไซเบอร์	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาและแก้ปัญหาเด็กนักเรียนและเยาวชนในสังคมไทยเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นแนวทางในการพัฒนา สร้างผลผลิต ผลลัพธ์ ให้เกิดกับ ผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ที่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้น การพัฒนา และยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ และกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบาย Quick win 7 วาระเร่งด่วน ข้อที่ 1 ความปลอดภัยของผู้เรียนโดยมองภัยที่เกิดแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่เกิดขึ้นซ้ำและส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ ในหลายปีที่ผ่านมา เช่น ภัยจากการคุกคามทางเพศ ภัยจากการกลั่นแกล้งรังแก (Bully) รวมถึงภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เป็นผลให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และสวัสดิภาพชีวิตของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย ได้จัดตั้ง "ศูนย์ความปลอดภัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย" ใช้ชื่อย่อว่า ศป.สพป.มท. เพื่อให้การบริหารจัดการตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ ป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม ให้เกิดความปลอดภัยให้มากที่สุดและสามารถประสานส่งต่อการช่วยเหลือกับหน่วยงานด้านความมั่นคงและหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ระบบ MOE Safety Center เป็นระบบมาตรฐานความปลอดภัย ในสถานศึกษาโดยใช้หลัก Digital Based Management เป็นรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ให้เกิดการเรียนรู้อย่าง มีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการเสริมสร้างทักษะให้ ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่างๆ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมของสังคม นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงระบบ MOE Safety Center เมื่อมีความรู้สึกไม่ปลอดภัยและมีความ ประสงค์จะร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือเตือนให้ทราบว่าสถานศึกษาแห่งหนึ่งกำลังเกิดภัยอย่างหนึ่งอย่างใดใน 4 กลุ่มภัย ได้แก่

- 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)
- 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)
- 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ (Right)
- 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพะทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

โดยผู้ที่ได้รับภัยจาก 4 กลุ่ม สามารถร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือเตือน ผ่านระบบ MOE Safety Center มายังศูนย์ความปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ดูแลระบบซึ่งเรียกว่า SC : Safety Center ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศูนย์ความปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ (ศป.ศร.) รับข้อมูลและดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน เพื่อสร้างความปลอดภัย สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา หรือประชาชนทั่วไป เพื่อให้ระบบฯ สามารถลดขั้นตอน ลดเวลา มีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา และให้การคุ้มครอง ช่วยเหลือ เยียวยา สร้างความเป็นธรรมให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้น เป็นไปตามมาตรการ 3 ป ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ “ป้องกัน ปลูกฝัง ปราบปราม” อย่างแท้จริง

2. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

หมวด 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

หมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับ กระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัตินี้มีเป้าหมายในการดูแลช่วยเหลือเด็กและครอบครัวให้อยู่ในสภาพที่มีมาตรฐานในการดำรงชีวิตที่ดี ได้รับการดูแล ให้มีพัฒนาการตามวัย และเด็กทุกคนต้องมีหลักประกัน ความปลอดภัยได้รับความคุ้มครองจากผู้เกี่ยวข้อง ทั้งเด็กที่ประสบปัญหาและเด็กที่ไม่ประสบปัญหาซึ่งระบุไว้ ดังนี้

หมวด 2 มาตรา 22 การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก เป็นสำคัญ และไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

มาตรา 42 กำหนดให้ ก.ค.ศ. กำหนดมาตรฐานตำแหน่งครู สายงานการสอน การปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงาน ทางวิชาการของสถานศึกษาพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพ โดยกำหนดให้ลักษณะงานเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นภาระงานหนึ่งในมาตรฐานตำแหน่งครู

พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุน พ.ศ. 2559

การตั้งครรภในวัยรุนของประเทศมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและเศรษฐกิจในภาพรวม ปัญหาการตั้งครรภในวัยรุนของประเทศ มีความซับซ้อนและไม่อาจแก้ไขได้ด้วยอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ดังนั้น สมควรสร้างกลไก ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และการดำเนินการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานของรัฐหน่วยงานของเอกชนและประชาสังคม เพื่อบูรณาการให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุน เป็นรูปธรรมมีความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีมาตราที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาระบุไว้ ดังนี้

มาตรา 6 ให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุน ดังต่อไปนี้

- (1) จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนหรือนักศึกษา
- (2) จัดหาและพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษาและให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุนแก่นักเรียนหรือนักศึกษา
- (3) จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่องรวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อให้ได้รับบริการอนามัย การเจริญพันธุ์และการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม

บทที่ 2

ขั้นตอนการดำเนินงาน ศป.สพป.มท

ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ

โรงเรียนรายงานเหตุ
ให้ศป.สพป.มท ทราบ

โรงเรียนตรวจสอบข้อมูล
และข้อเท็จจริง
ประเมินปัญหาสถานการณ์
และแก้ไขเหตุเบื้องต้น

แจ้งผู้ปกครอง
หรือผู้ดูแล
ที่ใกล้ชิดนักเรียนทราบ

ศป.สพป.มท โรงเรียนและผู้ปกครอง
ร่วมกันวิเคราะห์ หาแนวทาง ข้อตกลง
ในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

ศป.สพป.มท ประสาน/ส่งต่อทีมสหวิชาชีพ
กรณีแก้ไขปัญหาลแล้วนักเรียน
ผู้ประสบเหตุไม่ดีขึ้น

สถานศึกษาจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงาน
สรุปผลการทำงานและรายงานไปยัง
ศป.สพป.มท.

ภัยคุกคาม จำนวน 9 ประเภท

ภัยยาเสพติด

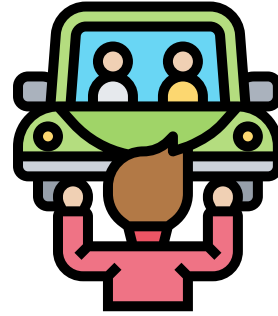
ภัยความรุนแรง

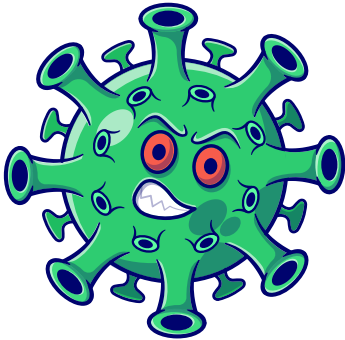
ภัยพิบัติต่างๆ

อุบัติเหตุ

โรคอุบัติใหม่
และโรคอุบัติซ้ำ

ฝุ่น **PM 2.5**

การค้ำมนุษย์

การคุกคามในชีวิต
และทรัพย์สิน

อาชกรรมไซเบอร์

1. ภัยยาเสพติด

ภัยยาเสพติด หมายถึง ภัยจากยาหรือสารเคมีหรือวัตถุชนิดใดที่เป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ที่เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย โดยวิธีการกิน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีใดเป็นช่วงระยะเวลาสั้น หรือการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ทุกประเภท ทำให้ร่างกายทรุดโทรมและต้องเพิ่มขนาดการเสพมากขึ้น และมีผลต่อร่างกายและจิตใจ เช่น สารระเหย ยาไอ กระท่อม โคเคน เฮโรอีน แอมเฟตามีน รวมถึงเหล้า บุหรี่ เป็นต้น

สาเหตุของการติดยาเสพติด

- ถูกชักชวน
- ความคึกคะนอง
- ความอยากรู้ อยากลอง
- ถูกหลอกลวงโดยผู้รับไม่ทราบว่าสิ่งที่ตนรับมาเป็นสารเสพติดหรือโดยการผสมปลอมปนกับอาหาร ของขบเคี้ยว

โทษและพิษภัยยาเสพติด

ต่อตนเอง ยาเสพติดส่งผลร้ายทำลายร่างกายระบบต่างๆ ทำให้ประสาทหลอน ความจำเสื่อม หลอดลมอักเสบ หัวใจวาย โลหิตจาง มะเร็งในเม็ดเลือด ปอดอักเสบหรือมะเร็งปอด ไตอักเสบ มีเลือดออกในกระเพาะอาหาร ปวดท้องรุนแรง ความต้องการทางเพศลดลง หรืออาจเสื่อมสมรรถภาพทางเพศได้ ฯลฯ และนอกจากจะส่งผลต่อร่างกายแล้วยังส่งผลต่อจิตใจและอารมณ์อีกด้วย ทำให้อารมณ์เปลี่ยนแปลงเร็ว หงุดหงิดง่าย ขาดการใช้เหตุผล ฯลฯ การนิยมนุกทลองใช้ยาเสพติดจะส่งผลต่อสมองโดยไม่รู้ตัว และหากมีปัญหาในชีวิตก็ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาใช้ยาเสพติด เพราะปัญหาจะยิ่งถลำลึกและมีปัญหาอื่นๆ ตามมาได้

ต่อครอบครัว นอกจากผลร้ายที่เกิดขึ้นจากตัวผู้เสพเอง ยาเสพติดยังส่งผลต่อครอบครัวผู้เสพ ทำให้ต้องเสียเงินทองทรัพย์สินไปกับยาเสพติดโดยไม่จำเป็น เสียค่าใช้จ่ายเพื่อมาดูแลอาการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นจาก ยาเสพติด ทำให้ครอบครัวเสียชื่อเสียง เกิดความไม่เข้าใจกัน ทำให้ครอบครัวแตกแยกได้

ต่อชุมชน ด้วยภาวะการติดยาเสพติดทำให้ต้องใช้อย่างต่อเนื่อง หากผู้เสพผู้ติดไม่มีเงินมากพอที่จะซื้อยาเสพติดได้อย่างต่อเนื่องก็อาจส่งผลให้เกิดปัญหาการลักขโมย ความไม่ปลอดภัยต่อทรัพย์สินในชุมชน และเมื่อฤทธิ์ยาส่งผลทำให้เกิดอาการทางจิตและประสาท ก็อาจส่งผลต่อความปลอดภัยในร่างกายและชีวิตของคนในชุมชนได้ ดังนั้น จากผู้เสพผู้ติดเพียงแค่ 1 คน ก็อาจส่งผลต่อชุมชนได้ หากชุมชนนั้นขาดการเฝ้าระวังและป้องกันภัยยาเสพติดที่ดีพอ

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

สำหรับตนเอง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด, ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ,หลีกเลี่ยงแหล่งมั่วสุม เมื่อมีปัญหาไม่สบายใจ ควรไปปรึกษาพ่อแม่ ครู หรือเพื่อนที่ไว้ใจ ไม่ควรหาทางออกที่ผิดวิธี เช่น การไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

สำหรับครอบครัว พ่อแม่ ควรเป็นที่ปรึกษาให้แก่ลูก, สร้างความอบอุ่นภายในครอบครัว, การใช้เวลาว่างทำกิจกรรมร่วมกัน, สอนให้ลูกทราบถึงโทษของยาเสพติด

สำหรับโรงเรียน ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด, ให้ความรู้เรื่องยาเสพติด, เป็นที่ปรึกษาให้แก่นักเรียน

สายด่วนยาเสพติด 1165

2. ภัยความรุนแรง

ภัยความรุนแรง หมายถึง การกระทำใดๆ ที่กระทำต่อนักเรียนและทำให้เกิดอาการบาดเจ็บทั้งทางร่างกายหรือจิตใจ รวมถึงการใช้ถ้อยคำหยาบคาย เหยียดหยาม ดูหมิ่น ต่ำทอ หรือ ในชั้นเรียน ครูลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ ความเสียหายต่อทรัพย์สินไม่ว่าจะเป็นในหรือนอกโรงเรียน การรังแกผ่านโลกโซเชียล (Cyber bullying) แม้แต่การคุกคามหรือการกระทำเล็กๆน้อยๆ ที่นักเรียนถือว่าเป็นเรื่องสนุกที่ไม่เป็นอันตรายก็จัดเป็นความรุนแรงในโรงเรียน

สาเหตุของการใช้ความรุนแรง

- ภาวะทางอารมณ์
- ขาดทักษะในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น
- การใช้สารเสพติด
- ความเครียด
- เลียนแบบพฤติกรรมจากสื่อ
- การคบเพื่อน
- โรคทางจิตเวช
- การอบรมเลี้ยงดู

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรง

สำหรับตนเอง : ไม่เลียนแบบพฤติกรรมความรุนแรง รู้จักควบคุมอารมณ์ ไม่ใช่อารมณ์ตัดสินใจ ปัญหา ไม่เพิกเฉยต่อความรุนแรง

สำหรับครอบครัว : สร้างความอบอุ่นภายในครอบครัว หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงในครอบครัว สอนให้ลูกรู้จักการควบคุมอารมณ์ การเข้าสังคม การแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง

สำหรับโรงเรียน : มีแนวทางการจัดการปัญหาความรุนแรงในโรงเรียน ใช้วินัยเชิงบวกในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน

สายด่วนแจ้งเหตุความรุนแรง 1300

3. ภัยพิบัติต่างๆ

ภัยพิบัติ คือ ภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สิน โดยส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของผู้นคนในสังคมทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ภัยพิบัติแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และภัยพิบัติที่มนุษย์สร้างขึ้น

ภัยพิบัติทางธรรมชาติ คือ ภัยที่มีสาเหตุมาจากธรรมชาติ อาทิ แผ่นดินไหว อุทกภัย อัคคีภัย พายุ สึนามิ การระเบิดที่กล่าวถึงนี้คือการระเบิดของแก๊สที่ธรรมชาติปล่อยออกมาสู่ภายนอก นอกจากนี้ภัยพิบัติทางธรรมชาติยังรวมถึงภัยจากนอกโลกด้วย เช่น อุกกาบาต

ภัยพิบัติที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ ภัยพิบัติที่มีสาเหตุมาจากมนุษย์ เช่น การสูบน้ำใต้ดินปริมาณมากจนส่งผลให้เกิดการทรุดตัวของพื้นดิน การปล่อยก๊าซเรือนกระจกปริมาณมากจากโรงงานอุตสาหกรรมจนส่งผลให้ระดับน้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้นและท่วมพื้นที่ในระดับต่ำ การเปลี่ยนทางน้ำจนทำให้เกิดภัยแล้งในบางพื้นที่ เป็นต้น รวมถึงการทดลองทางวิทยาศาสตร์ เช่น การทดลองระเบิดนิวเคลียร์ใต้ดิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อชั้นหินใต้เปลือกโลก โดยอาจมีผลกระทบต่อโลกในระยะยาว เป็นต้น

3.1 อุทกภัย คือ ภัยและอันตรายที่เกิดจากสภาวะน้ำท่วมหรือน้ำท่วมเฉียบพลัน มีสาเหตุมาจากการเกิดฝนตกหนักหรือฝนตกต่อเนื่องเป็นเวลานาน

แนวทางการแก้ไขปัญหาอุทกภัย

- ติดตามสภาพอากาศ และฟังคำเตือนจากกรมอุตุนิยมวิทยา
- หมั่นตรวจสอบสภาพอาคารบ้านเรือน ให้แข็งแรงอยู่เสมอ
- เตรียมพร้อมรับมือและวางแผนการอพยพสิ่งของและคนไปยังพื้นที่ปลอดภัย
- เตรียมเครื่องอุปโภค บริโภค ของใช้จำเป็น
- สังเกตระดับน้ำ ติดตามประกาศแจ้งเตือนต่างๆ
- ระมัดระวังการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า

3.2 วาตภัย คือ ภัยที่เกิดขึ้นจากพายุลมแรง ส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่อาคารบ้านเรือน ต้นไม้ และส่งก่อสร้าง

แนวทางการแก้ไขปัญหาวาตภัย

- ติดตามสภาพอากาศ และฟังคำเตือนจากกรมอุตุนิยมวิทยา
- หมั่นตรวจสอบสภาพอาคารบ้านเรือน ให้แข็งแรงอยู่เสมอ
- เตรียมเครื่องอุปโภค บริโภค ของใช้จำเป็น
- หลบในอาคารที่มั่นคงแข็งแรง ปิดประตู หน้าต่าง ให้มิดชิด
- ไม่อยู่ใกล้ต้นไม้ใหญ่ หรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่แข็งแรง
- หลีกเลี่ยงกิจกรรมกลางแจ้ง

3.3 อัคคีภัย คือ ภัยอันตรายที่เกิดจากไฟฟ้าที่ขาดการควบคุมดูแล ทำให้เกิดการติดต่อกัน ลุกไหม้ไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิง เกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง สร้างความสูญเสียให้ทรัพย์สิน หรือชีวิต

แนวทางการแก้ไขปัญหาวาตภัย

- หมั่นตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และสายไฟให้อยู่ในสภาพปลอดภัยเสมอ
- ถอดปลั๊กอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกครั้งหลังใช้งานเสร็จ
- ตรวจสอบเตาและถังแก๊สหุงต้มทุกครั้ง หลังใช้งาน
- ไม่จุกจุก เทียน หรือบุหรี่ทิ้งไว้โดยไม่มีคนอยู่บ้าน
- ควรติดตั้งเครื่องตัดไฟอัตโนมัติเพื่อป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร
- ติดตั้งถังดับเพลิงตามจุดที่เห็นได้ชัดเจน และสามารถหยิบใช้งานได้สะดวก
- มีเบอร์โทรศัพท์ฉุกเฉินไว้ กรณีเกิดเหตุจำเป็น

3.4 ภัยหนาว คือ ภัยที่เกิดขึ้นจากสภาพอากาศที่หนาวจัด อุณหภูมิต่ำกว่า 8 องศาเซลเซียส และ อุณหภูมิที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการแก้ไขปัญหาภัยหนาว

- ติดตามสภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา
- รักษาสุขภาพให้แข็งแรง
- สวมเครื่องนุ่งห่มที่ให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย
- ไม่ก่อกองไฟ หรือจุดตะเกียง ในบริเวณที่ไม่มีอากาศถ่ายเท
- ดูแลกลุ่มเสี่ยงเจ็บป่วยง่าย โดยเฉพาะเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้มีโรคประจำตัว

3.5 ภัยแล้ง คือ ภัยที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง เป็นเวลานาน จนก่อให้เกิด ความแห้งแล้ง และส่งผลกระทบต่อชุมชน

แนวทางการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

- วางแผนการใช้น้ำ และใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า ปิดน้ำเมื่อไม่ได้ใช้งาน
- จัดหาภาชนะกักเก็บน้ำ
- นำน้ำที่เหลือจากการใช้งานไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น รดน้ำต้นไม้ เป็นต้น
- ปลุกพืชที่ใช้น้ำน้อย
- การเลือกใช้อุปกรณ์ที่ช่วยประหยัดน้ำ

3.6 ธรณีพิบัติภัย คือ ภัยธรรมชาติที่เกิดจากกระบวนการทางธรณีวิทยา เช่น แผ่นดินไหว หลุมยุบ ดินถล่ม สึนามิ เป็นต้น ถือเป็นภัยธรรมชาติที่เกิดจากกระบวนการทางธรณีวิทยาที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันและรุนแรง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บ้านเรือน ชีวิตและทรัพย์สิน

แนวทางการแก้ไขปัญหาธรณีพิบัติภัย

- ห้ามใช้ลิฟต์ในการอพยพออกจากอาคาร
- อยู่ห่างจากสิ่งของที่ตกหล่นได้
- หมอบกับพื้น ในบริเวณที่มีโครงสร้างแข็งแรง ไม่หลบในพื้นที่เสี่ยงอันตราย รอคจนแผ่นดินไหวสงบ
- ไม่อยู่ใต้คาน เสา ประตูหรือหน้าต่างที่เป็นกระจก
- จอดรถในพื้นที่ปลอดภัย ไม่จอดแนวสายไฟฟ้าแรงสูง

4. อุบัติเหตุ

อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า ไม่ได้คิดว่าจะเกิด ไม่ได้ตั้งใจให้เกิด ไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า และเมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อตัวงาน ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสูญเสีย สูญหาย เสียหาย ไม่ว่าจะเล็กน้อย ปานกลาง ไปจนถึงผลกระทบขนาดใหญ่ เราจะใช้คำว่า Accident หรือ อุบัติเหตุ ในการระบุเหตุการณ์นั้น ๆ นั้นเอง เช่น อุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ อุบัติเหตุจากการเล่นน้ำ อุบัติเหตุจากการเดินทางมาโรงเรียน เป็นต้น

แนวทางการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ

- สวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง
- คาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้งที่นั่ง
- ตรวจสอบสภาพรถก่อนออกเดินทาง
- เคารพกฎจราจร
- เมาไม่ขับ
- ศึกษาเส้นทางและขับขี่อย่างมีสติ
- พักผ่อนให้เพียงพอ

5. โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

โรคอุบัติใหม่ หมายถึง โรคติดเชื้อชนิดใหม่ๆ ที่ปรากฏว่า มีรายงานผู้ป่วยเพิ่มขึ้น ในระยะประมาณสองทศวรรษที่ผ่านมา หรือโรคติดเชื้อที่มีแนวโน้มที่จะพบมากขึ้น ในอนาคต อันใกล้ คำจำกัดความนี้ครอบคลุมถึงโรคที่เกิดขึ้นใหม่ ในอาณาบริเวณใดบริเวณหนึ่ง หรือโรคที่เพิ่งจะแพร่ระบาดเข้าไปสู่อีกอาณาบริเวณหนึ่ง เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควโรนา 2019 (COVID - 19) เป็นต้น

โรคติดเชื้ออุบัติซ้ำ หมายถึง โรคติดเชื้อที่เคยแพร่ระบาดในอดีต และสงบไปแล้ว เป็นเวลานาน หลายปี แต่กลับมาระบาดขึ้นอีก

5.1 โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) คือ โรคติดต่ออุบัติใหม่ซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Severe Acute Respiratory Syndrome-Coronavirus-2 ; SARS-CoV-2) พบการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสครั้งแรกในช่วงเดือนธันวาคมปี 2019 ที่ตลาดในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน หลังจากนั้นเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ได้มีการกลายพันธุ์เป็นหลากหลายสายพันธุ์และมีการแพร่ระบาดไปทั่วโลก

ป้องกันโควิด-19 ยึดหลัก D-M-H-T-T

D : Social Distancing
เว้นระยะห่าง 1-2 เมตร
เลี่ยงการอยู่ที่แออัด

M : Mask Wearing
สวมหน้ากากผ้า หรือ
หน้ากากอนามัยตลอดเวลา

H : Hand Washing
ล้างมือบ่อยๆ ด้วยน้ำและสบู่
หรือเจลแอลกอฮอล์

T : Testing
การตรวจวัดอุณหภูมิและ
ตรวจหาเชื้อโควิด-19
ในกรณีที่มืออาการเข้าข่าย

T : Thai Cha Na
สแกนไทยชนะก่อนเข้า-ออก
สถานที่สาธารณะทุกครั้ง
เพื่อให้มีข้อมูลในการประสานงานได้ง่ายขึ้น

อ้างอิงข้อมูล : กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

1745
BPK HOTLINE

0-2109-3111
www.bangpakok3.com
E-mail : info@bangpakok3

โรงพยาบาล
BPK บังปะกอก 3
BANGPAKOK HOSPITAL 3

5.2 ไข้เลือดออก (dengue hemorrhagic fever) คือ เป็นโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสเดงกี (dengue virus) โดยมียุงลายเป็นพาหะนำโรค มักพบในประเทศเขตร้อนและระบาดในช่วงฤดูฝนของทุกปี อาการของไข้เลือดออกมีตั้งแต่ไม่มีอาการผิดปกติไปจนถึงเสียชีวิตได้หากไม่ได้รับการรักษาอย่างทันที่

“ไข้เลือดออก”

โรคคุ้นเคย แต่ละเลยไม่ได้

 ไข้เลือดออกเกิดจากการติด “เชื้อไวรัสเดงกี” การระบาดมักเกิดในช่วงฤดูฝน โดยมียุงลายเป็นพาหะนำโรค

อาการ

- ไข้สูงเฉียบพลัน เกิน 38 องศาเซลเซียส
- ปวดเมื่อยตามตัว บางรายปวดไปถึงกระดูก
- คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร
- มีจุดเลือดเล็ก ๆ ขึ้น อยู่ตามแขน ขา ลำตัว รักแร้
- ออจจาระเป็นเลือด หรือออจจาระดำ

วิธีการรักษา

- พักผ่อน ดื่มน้ำให้มาก ๆ และรับประทานอาหารอ่อน ๆ
- ยาลดไข้ที่ควรใช้คือ “พาราเซตามอล” ห้ามใช้ “แอสไพริน”
- หากมีไข้ได้ประมาณ 3 - 4 วัน แล้วไม่ลด ให้รีบนำส่งโรงพยาบาลทันที

วิธีการป้องกัน

กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายด้วยการปิดฝาภาชนะที่มีน้ำขังให้มิดชิด ไม่ให้ยุงเข้าไปวางไข่ได้ เปลี่ยนน้ำในภาชนะทุกสัปดาห์ ปรับสภาพแวดล้อมบริเวณบ้านให้ปราศจากภาชนะที่มีน้ำขัง เช่น ยางรถยนต์ จาน ชามเก่าที่วางทิ้งไว้ เป็นต้น

ข้อมูลโดย ผศ. ดร. นว.บพพร อภิวัฒน์กุล สาขาวิชาโรคติดเชื้อ ภาควิชาภูมิเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

RAMA
CHANNEL
ช่องส่งเสริมสุขภาพในทุกระดับ

5.3 วัณโรค คือ วัณโรคเป็นโรคติดต่อจากคนไปสู่คนโดยการแพร่กระจายไปในอากาศ ไม่ได้ติดต่อทางการสัมผัส ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ป่วยวัณโรค ไอ จาม ตะโกน ทำให้เกิดละอองฝอยเล็กๆ แพร่กระจายอยู่ในอากาศ ซึ่งเมื่อสูดหายใจเข้าไปละอองฝอยที่มีเชื้อวัณโรคอยู่ก็จะเข้าไปอยู่ในหลอดลมได้ อย่างไรก็ตามการแพร่เชื้อวัณโรคจะลดลงมาก เมื่อผู้ป่วยวัณโรคนั้นได้รับยาต้านวัณโรคที่มีประสิทธิภาพแล้วนานอย่างน้อย 2 สัปดาห์

เด็กที่สัมผัส ผู้ป่วยวัณโรค

เมื่อมีผู้ใหญ่ในบ้านป่วยเป็นโรควัณโรคปอด หรือวัณโรคของระบบทางเดินหายใจ เด็กถือเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อวัณโรคได้ง่ายที่สุด ดังนั้น จึงควรพาเด็กมาเข้ารับการตรวจคัดกรองวินิจฉัยวัณโรค เพื่อให้ได้รับการดูแลที่ถูกต้อง ลดความเสี่ยงการติดเชื้อวัณโรค และการเสียชีวิตของเด็ก

ขั้นตอนการตรวจหา โรควัณโรคในเด็ก

1. การซักประวัติ (ไข้ ไอ น้ำหนักไม่ขึ้น ต่อม้ำเหลืองโต)
2. การตรวจร่างกาย
3. การเอกซเรย์ปอด
4. การทดสอบทูเบอร์คูลินที่ผิวหนัง หรือการตรวจเลือด ในเด็กอายุ 5 ปีขึ้นไป

หากพบว่ามีโอกาสเป็นวัณโรคระยะแฝง จะได้รับยารักษาวัณโรคระยะแฝง และติดตามอาการอย่างน้อย 2 ปี หากพบว่าเป็นโรควัณโรค จะได้รับยารักษาวัณโรค

ที่มา : อ. ดร. พญ.วรัชชมน จันทรบุญจกุล
ศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์ โรคอุบัติใหม่ด้านคลินิก

ข้อมูล ณ วันที่ 4 มิถุนายน 2565

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
www.chulalongkornhospital.go.th

@chulahospital

ChulalongkornHospital

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

5.4 โรคมือเท้าปาก คือ เป็นโรคติดต่อที่พบบ่อยในเด็กโดยเฉพาะเด็กอายุน้อยกว่า 5 ปี มักมีการระบาดช่วงฤดูฝน สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัสกลุ่มเอนเทอโรไวรัส มีหลายสายพันธุ์ ส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรง กรณีที่มีสมองอักเสบร่วมด้วย มักเกิดจากเชื้อเอนเทอโรไวรัส 71 หรือ อีวี 71 มีอาการรุนแรงและเสียชีวิตได้

โรคมือ เท้า ปาก

Hand foot mouth disease

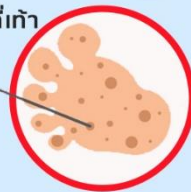
เกิดจากเชื้อไวรัสในกลุ่ม
Enteroviruses

มักพบในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี
มักเกิดขึ้นในสถานที่ที่มีเด็กอยู่
เป็นจำนวนมาก

อาการ

มีไข้ต่ำ ๆ อ่อนเพลีย 1-2 วัน
มีอาการเจ็บปาก ร่วมกับ
มีตุ่มพองเล็ก ๆ บริเวณฝ่ามือ
ฝ่าเท้า ตุ่มแผลในปาก

ตุ่มแผลที่เท้า

ตุ่มแผลในปาก

ตุ่มแผลที่มือ

วิธีป้องกัน

1

ให้เด็กล้างมือ
เป็นประจำ

2

หมั่นทำความสะอาดของใช้
และของเล่นเป็นประจำ

3

หลีกเลี่ยง
การเข้าใกล้ผู้ป่วย

4

มีอาการผิดปกติควรนำส่ง
โรงพยาบาลทันที

ข้อมูล : กรมควบคุมโรค สายด่วนโทร.1422

6. ฝุ่น PM 2.5

ฝุ่น PM2.5 คือ ฝุ่นละอองที่มีขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน หรือมีขนาดประมาณ 1 ใน 25 ของเส้นผ่านศูนย์กลางของเส้นผมมนุษย์ ซึ่งฝุ่น PM2.5 เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพราะสามารถเดินทางผ่านทางเดินหายใจสู่ปอดและกระแสเลือดได้ง่าย เพิ่มโอกาสของโรคหัวใจและโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ และต้องป้องกันด้วยการสวมใส่หน้ากากอนามัยที่ได้มาตรฐานป้องกันฝุ่นขนาดเล็กโดยเฉพาะ

PM 2.5
ฝุ่นร้ายอันตรายต่อเด็ก

ฝุ่นละออง PM 2.5
คือ ฝุ่นละอองที่มีขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน ซึ่งชนจุมุกไม่สามารถกรองได้ อาจมีสารพิษเกาะติดมาด้วย

ระดับฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อสุขภาพเด็กทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

เด็กเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ต้องระวังเป็นพิเศษ เพราะตัวเล็ก ปอดกำลังพัฒนา ชอบเล่นในที่กลางแจ้ง อัตรการหายใจเร็วกว่าผู้ใหญ่ มีแนวโน้มไม่สวมหน้ากากป้องกันฝุ่น มีโอกาสได้รับฝุ่นเมื่อเทียบกับน้ำหนักตัวมากกว่าผู้ใหญ่

สารพิษที่อยู่ในฝุ่นละอองขนาดเล็กสามารถเข้าสู่ทางเดินหายใจเข้าไปยังถุงลมและแทรกซึมผ่านเข้าไปยังหลอดเลือดฝอยและเข้าสู่กระแสเลือดได้ ทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพมากขึ้น

การป้องกันลูกน้อยจากความเสี่ยง ฝุ่น PM 2.5

- หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมนอกบ้าน หากจำเป็นควรสวมหน้ากากป้องกัน Pm2.5
- ดื่มน้ำสะอาด 8-10 แก้วต่อวัน
- ปิดประตูหน้าต่างให้มิดชิด เปิดพัดลมให้อากาศหมุนเวียน
- หากพบว่ามีอาการผิดปกติ ให้รีบไปพบแพทย์

www.chiikidshospital.go.th

สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี
กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

credit: นายแพทย์ปริวิทย์ เจตน์ชัย
กุมารแพทย์ด้านโรคทางเดินหายใจ
Design: งานประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร
Credit picture: www.canva.com
www.pinterest.com

7. การค้ามนุษย์

การค้ามนุษย์ คือ การจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่ อาศัย หรือการรับไว้ซึ่งบุคคลด้วยวิธีการขู่เข็ญ หรือด้วยการใช้กำลัง หรือ ด้วยการบีบบังคับในรูปแบบอื่นใด ด้วยการลักพาตัว ด้วยการฉ้อโกง ด้วย การหลอกลวง ด้วยการใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือด้วยการใช้สถานะความเสียหายจากการค้ามนุษย์โดยมิชอบ หรือมีการให้หรือรับเงินหรือ ผลประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมของบุคคลผู้มีอำนาจควบคุม บุคคลอื่น เพื่อความมุ่งประสงค์ในการแสวงประโยชน์ การแสวงประโยชน์ อย่างน้อยที่สุด ให้รวมถึงการแสวงประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่นหรือการแสวงประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การบังคับใช้ แรงงาน หรือบริการ การเอาคนลงเป็นทาสหรือการกระทำอื่นเสมือนการเอาคนลง เป็นทาส การทำให้ตกอยู่ใต้อำนาจ หรือการตัดอวัยวะออกจากร่างกาย

แนวทางการแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

- ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการค้ามนุษย์แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง
- สร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งภายในครอบครัว
- ครูและผู้ปกครอง สอดส่อง ดูแล เอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด
- สร้างความตระหนักในบทบาทหญิงชายตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน โรงเรียน

8. การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน

การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน หมายถึง การแสดงอำนาจด้วยกิริยาหรือวาจา เป็นพฤติกรรมที่กระทำอย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยการเฝ้าติดตาม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ และข่มขู่ ทำให้เหยื่อเกิดความตกใจ หวาดกลัว เช่น การข่มขู่เหยื่อว่าจะทำอันตรายให้ถึงแก่ชีวิต ร่างกายหรือทรัพย์สิน เป็นต้น

แนวทางการแก้ไขปัญหาการคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน

- ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุกคามในชีวิตและทรัพย์สินแก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง
- สอดส่องดูแลบุตรหลานและคนในครอบครัวอย่างใกล้ชิด
- ไม่เพิกเฉยต่อการกระทำรุนแรง
- เมื่อพบเห็นการกระทำรุนแรงให้รีบแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

9. อาชญากรรมไซเบอร์

อาชญากรรมไซเบอร์ หมายถึง ความผิดที่กระทำขึ้นต่อปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มของปัจเจกบุคคล ด้วยเหตุฉุนใจทางอาญา มีเจตนาทำให้เหยื่อเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำร้ายร่างกาย หรือจิตใจของเหยื่อทั้งทางตรง ทางอ้อมโดยใช้เครือข่ายโทรคมนาคมสมัยใหม่ เช่น อินเทอร์เน็ต เครือข่ายสังคมออนไลน์ (ห้องแชท อีเมล กระดานประกาศ และกลุ่มข่าว) โทรศัพท์เคลื่อนที่ (SMS) เป็นต้น

แนวทางการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมไซเบอร์

- ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว
- สำรองข้อมูล โดยไม่เก็บไว้ในที่เดียว
- ไม่ส่งหลักฐานส่วนตนเองและคนในครอบครัวครัวให้ผู้อื่น
- ไม่หลงเชื่อ หรือออกไปพบบุคคลที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต
- เมื่อประสบปัญหาให้ปรึกษาผู้ปกครอง ครู หรือผู้ดูแลใกล้ชิด

